

12.3.64

כבוד ראש העיר ירידי המאה

כבוד כותני הדמות הנכבדים

כבוד חברי הכנסת

כבוד המכונה על המחוז וראשי המועצות המקומיות המכונות

נכבדי העיר

רכותי נציגי השלטון האזרחי והצבאי

אזרחים יקרים,

נעים לי מאד להודיע לכם עכשו על קבלת הפנים החמה והנאה.

כבר נאמר שזה ביקורי הראשון בעירכם כראש ממשלה. אני יודע שטוב מראה עיניכם מחלף רוח, ומשום כך הטבתי לנכון לבקר עכשו עוד פעם ולראות בכו עיני. אמנם העיר היום רשוכה אבל היא ישנה בעיני כפליים. אין אני גורם מבט גדול או סערה רוחות שזה עשוי בכלל להביא נזק, כנאמר כאן שליחי מצוה אינם נזוקים. אני איש אדמה אני איש הסערות ואיש הגשם ואני חושב שרק ברכה יכולה לגמול בגשם וממים. ואם כאן נזכר המדוש למלה "אכול" במידה שיש מהו ביחס אלי במלה הזאת כפי שנאמר מן המותק ומן המרה ומן הריה הטוב הרי הוא אומה מן האדמה ומן המים ומן הגשם ומן המים. ובכלל רבותי זו לי הזדמנות להגיד אם כבר הזכירו מרש של מלים עבריות המיד בעברית המלה מים קשורה עם מים - מים מים - בוראי גם שמה הערבית יש ביטוי כזה. מים כביאים מים. מים יכולים להביא ברכה, מים, אחוזה, אחוזה, שלום. מים לא בריכים להמריד. מים בנהרות ומי גשמים יכולים לאחד עמים על ברכת השמים ועל ברכת הטבע אשר המים מעניק לנו.

ארוני ראש העיר, שפעמי הרבה דברים, חרבה דברים טובים וברכות ואיחולים ואני יודע ובין הברכות מקומלות ומרוכזות הכיעות ומשאלות וברכים ויש בעיות יום יום ויש איכי שנה. אך כרגוני בראשי דברי, דווקא, להקדים ולומר מהו על עמיד עיר מעבר לבעיות הרגע אשר בעסיקות אח כולכם. ואת כולנו אריכות להעסיק, ואני הייתי רוצה מה להגיד מה החיה, במילים, במשפטים ספורים, לאהוב ולחלום מה החיה דמות העיר הזאת בה אנחנו מחכמים עכשו. נביא בעוד עשור אחד, או בין השט לעשר שנים, מותר לנו קצת לחלום ומותר לחזות, ואנחנו סוף סוף הרי בלנו צעירים. כשאני אומר "כולנו", אני ודאי מהכוון לירידי ראש העיר מצד אחד ולמורכי אלון מצד שני וכלנו מעט גם כן עייין צעירים ומה זה עשר שנים בעינינו? התזה עיר גדולה, יפה, עיר רכה חושבים, עיר שהמנה רבנות ורעבות רבבות של חושבים. עיר על אקלימה היפה זכורה לי סלמני הרבה עשרות שנים משהייתי חבר מן החברים בדגניה וחלינו וקראנו הרבה בקיחה ואמרנו לנו -

תבין, אהה רוצה להבריאה, אהה רוצה לנוח, תצאו בקיץ לחודש אחד לפחות
 לנצרת עם האקלים היפה שלה, על הריה ובבעותיה על העמקים שבסביבתה, סביב
 סביב, על יערומיה וחורשותיה. ואם אינך מספיקה, תוך עשר שנים אריך להרבות
 לבנות ולימות אח גופה. עיר על עברה ועמידה הגדול, עיר על כנסיותיה ומוסדותיה,
 עיר על כתי הספר שלה - אם לא לכולם בנינים יפים אבל נקוה שבעזרת כולנו והממשלה
 בודאי לא תפגר, היא הוסיפה יד בבתי-ספר וכתי כנסת ומוסדות הרבות. עיר בעלת
 מלאכה, העשייה, והכל הלוי, הכל הלוי בנו והלוי כאותם הילדים היושבים היום
 בבתי-הספר.

רבותי נאמר אאלנו - תרוב עם הדרת מלך - בוודאי גם מותר להגיד ברוב
 עם הדרת ראש עיר והדרת עיר בעצמה ואני מקווה ומאמין עשר שנים באמת החלוף
 והעבורנה ונראת את עצמנו ונראת מה שכל אחד יעצום את עיניו ויראה את העיר
 הזאת מורחת, עולה ומשגשגת אחר באמת תהיה ראויה לעברה ולעתידה הגדול אשר
 צפוי לכלנו כאן בארץ ולערים שלנו. אמרתי את זאת בכדי שעל כגלי החזון בחיינו
 אנחנו כלנו נמצאים, וחזון הוא שאריך לעודד ולהרדיך כבר גם בחוזה. ואין זאת
 אוסרת, הם וחלילה, ארובי ראש העיר ונכבדי, שאני רוצה בזאת, רק לפרנט את
 עצמי ואוהבם, רק על חזון העתיד. אני יודע שיזנעו צרכי יום ובעיות יום יום
 ואני יודע גם מה חלקה של ממשלה צריך להיות.

האננות לדברים החמים וגם החמיעות, כשאמרתי שפרשתם וגם אלה שלא פרשתם.
 איך אנכרים אאלנו, אני "אבן מלך" ואני יודע מה נחוץ, אני יודע מה נחוץ
 לארץ הזאת ואני יודע מה נחוץ לכפר. אני יודע מה נחוץ לעיר ולכל עיר, ומה
 הם הצרכים. ויש דברים הנחוצים בכליור ביני ובין הסדרים בעצמם. ביני ובין הסדרים
 ואני עוקב אחריהם גם אישית. יש דברים שטעונים ליבון ואחרול. רק שזום כך אני
 אינני רואה _____ .

ומשרדי הממשלה אצלי בכיס ואמי תקציב, זה רוצה זה, זה רוצה זה, וזה רוצה זה
 אם אני אעשה כך אני אחלק את הממשלה שבועיים ולא יסאר לי כלום, ואנחנו צריכים
 לעשות טאמץ לקטור את העובד ואת המעשים שלו לטתאר, לתכונה שיש לו לעתיד.
 כשעיר מרבה מפעלים היום גובר כוחה וגדולות אפשרויותיה ליזום מפעלים חדשים.
 אם אנו למשל מחקנים את עצמנו, וצריכים להתקין לקליטה היירה, יש לנצרת עתיד
 חשוב בקליטה היירה. אתם יודעים היירות ההכח להיות ענין רציני כבר בכל
 הסרינה ומביעה לרבע מליון אורחים והיירים. ונצרת יכולה לקחת חלק חשוב ואם
 זה יהיה יבואו _____ ויאדירו הם גם כן בכוח הכלכלי ואת היכולת להוסיף מפעלים
 חדשים. זה מה שנאמר, "צבה בצבה עטויה" - צריך רק להזכיר לעשות את הצבת הראשונה.
 אני רואה את הצעדים הראשונים של יוזמת ושיהוף הון יהודי וערבי וזה אחד הדברים
 בדמה לי שצברתי עליו גם סתהייתי בבקור הראשון ושכל אחד מבין כאשר הדקם אז
 הבנך זאת היחה המחשבה של החברה הישראלית עיבית לשיכון ולמיתוח של החברה
 למיתוח נצרה. כל אלה הם צבחות, כל אלה הם סגנונים קטנים צעירים אבל אחידים
 חזקה _____ אין כאן חומים בין _____ לצדכי היירים _____ לקידום החיים
 בעיר עצמה. בנצרת אחד למאה מה סאנחנו עושים, כביכול השכיל היירים, זה כבר

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing as a distinct paragraph.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

Fourth block of faint, illegible text, showing further progression of the text.

Fifth block of faint, illegible text, located near the bottom of the page.

בעצם נכס אאן ברול לעיר עצמה, מפעלי אירות, מעשייה זעירה לצרכי היירים, מרכז מסחרי, סיפור הנוף, קד החשמל, שיתוף עבודה בשכונות, כל אלה מסייעים לחשב ולאורח גם יחד. באמת נכון, יהיה זמן שלא חתיה לנצרה ולא יהיה רחוב או ספה ללא תאורה חשמלית. נגיד לעצמנו היום, אם כי אני ספח אס אני אבוא לכתוב סכתב להגרה החשמל אולי יספרו לי הרבה הרוצים והרבה הסברות מדוע ולפעמים _____ היום, סחר או סחרתיים, אבל נחלבט על הענין הזה ונראה לבצע את הענין ומכיוון שאינני יכול שלא לציין את בית התרבות החדש שאנחנו מה סתבסטים בבית הנאה והטיפה הזה וחלשו לי לסטות קצת הצדה היות כשהיינו שמה בחדר וטנהל הכית או ראש הבית ספר לנו על הוכנו של הבית ואולי על כבודו של הבית שמצפים שהוא ישכון בתוכו וירחף עליו, הוא אמר שכשתיה מה יו"ר הכנסת הוא היום לספריה - 500 ל'. אני ספח להתחרות עם ראש הכנסת וגם אני הייתי רוצה להשאיר איזה סנהג לבית הזה אבל אני לא אקפוץ יותר מדי ל- אני אכנה את המספר הזה 500 אבל פעמיים 500 כי אני ספח להגיד הרבה יותר _____ אני ספקט כבר כאשר ארזני הגמור להוציא את החפס מאות פעמיים לקנייה ספרים אנא הנדיע לי אולי נחפש דרך. וסוף סוף בספר אפשר למצוא הרבה _____ חוכמת ודעה וחזרה. בית ההסדרות שיתחך בחדשים הקרובים. כאן דבר איש בשם חברי ההסדרות _____ וברכים ובנינים, ובכלל כאשר הוא דבר אני ראיתי חזיקה, הקטר, התקשרות של אנשים עם אינטרסים שונים, עם צרכים שונים, הסרמחה המרכזית של קומה-חולים עומדת בבנייה, בית-הספר ההיכון המקצועי שהכוננו הושלם ואני שאלתי כשהייתי עם, שאלתי את יש הקציב ויש כסף לבית-הספר ההיכוני המקצועי. הארץ זקוקה למקצוע. היא זקוקה לאיש המקצוע, האדם, הנער, התאורים והכנות שראינו בבית-הספר, כן ירכו, בלימודיהם הם זקוקים לרכוש להם מקצוע למצוא דרך לחיים בארץ.

ואחרון-אחרון, ואתם אל הצחקו כשאני אדבר על הטפעל השותף שהחלטתם עליו, זהו שהור מי-הביוב, ואני אמר אחרון-אחרון חביב ממני שזה מים וזה נקיון, סוחר, בריאות, היגיינה. זה הקמפה, עלייה רצינית ברובת הציביליזציה והתרבות מדק בעזרתה נוכל לקדם את הענינים שלנו לפט שלנו.

הממשלה, ארזני ראש העיר, תגיש לעיריה עזרה במאמצים להכנון, למימון ולביצוע. אנחנו גברוק כל חכמיה במשרדים שלנו. הממשלה ומשרדיה תברוק כל חכמיה רצינית השפף עצמה בכל יוזמה מקומית כריאת המלוות מאמצים מספיים עצמיים להרחבת הבסיס התרבותי והכלכלי של העיר. הממשלה, משרד השיכון, העיריה, ההסדרות, מוסדות אחרים, כל אלה מועלים - חכנסיות - כל אלה מועלים וכולם זמלנו השיים את ברכת מעשיהם. היועץ לעניני ערבים ארשה לעצמי מלה אמה אם כי בנוכחותו מה - היועץ לעניני ערבים וקוביני עוקבים אחרי חקעה כעיר, מסייעים במידה יכולתם לכל הגורמים, ומה שלי חשוב שיקרים להודיעני על הבעיות המתעוררות, לשכת היועץ בנצרה, שפחחנו במיוחד, היא חוליה חרפה בפעולות שלנו, ולא ככדי עושים.

פעולתם של כל המוסדות הללו היא יכולה לסייע, היא יכולה לעזור, היא יכולה להושיט כחף היא יכולה להניח יסודות, אך אין היא יכולה לבוא במקום ובגם אולי אינה צריכה לבוא במקום הערכותם של החושבים עצמם. אין לכם מושג, ואולי יש לחלק מכם מושג ואני רוצה לעורר אתכם, מה זה אוטונומיה, הכוח העצמי של האדם ושל היישוב במקולתו ובבניין הראשון. מעליים ראשונים שבעזרתנו חייבים להביא אתם המטן, והמטן לא יוכל לבוא, אם לא יוקמו כאן במקום רווחי הברית עצמיים ליוזמה, לסיפון ולביצוע. אפשר לבנות כביש, הממשלה יכולה לבנות כביש או כבישים, היא יכולה אפילו מעט אהה לדפח אהה, אפשר לחוסף מנסי השטל ולהניח רשתות מים אולם לא הממשלה תטע את העץ ליר הביה החדש והשטל בנינה ולא בשולי הכביש החדש, גם לא עליה להשקותו מים הכאים מן הרשת החדשה. אפשר להביא את המים העיר, אבל האדם, החושב, העיר, הם צריכים ליהנה ולעודד את הכניוניהם הם בעצמם. לשטל את אני אמרתי לבנות כביש, אבל לא היא צריכה להחזיק את הכביש לא היא צריכה לדאוג להרחבת הסדרכה או הקונה. אלה הם דוגמאות להגיד, שיותר מאשר ממשלה יכולה לעשות יכול וצריך הצבור בעצמו להחזיק את עצמו בשערו ראשו. בכל דרגה שבני אדם נמצאים יכולים בני אדם לעלות עוד מדרגה יותר גבוהה, החלטות של מהכננים לשטל, לא יבואו מאליהם להרחבת פעל הסיפון. אנחנו צריכים לתח דחימה, אבל אי אפשר להניע כל הזמן את כל הגלגלים. על כן דחימה, והגלגל צריך להתחיל להתנועע ועוד גלגל וגלגל והענין מתנועע. אני חש שבדברי אלה יש מין אהגר לכם ולך ארוני ראש העיר ולכם נכבדי העיר ואזרחו העיר _____ אשר בוחרים בעצמם מוסדות, אבל הם צריכים לתח כוונה. ששמע כאן אהגר לכם לאזרחי העיר כלה וביחוד לנוער, הדור האעיר אשר ראינו תיום בשני צדי הרכים וראינו גם בביה הספר הוא הנושא החי להגשמת חזון עתיק ומה שבדאשית דברי הזכרתי בעצם זה לא היה כל כך חזון, חזון רחב ופריק ימים. עליו, על הנוער, על הצבור והנוער להטות שכם לעול שבוגה ושפורה על עיר המגדלת אהה.

אני כל זה אומר לה בכדי להגיד, חלילה, שהממשלה המרכזית שחיה אומרת אתם האזרחים, בעצמם תעשו זאת, אנחנו, הממשלה, טלה העשה, ומרגון נבגש חפזה. לנוער אומר ליטרו חיטב, רכטו מקצוע, תרחיבו השכלה ונראה אוחכם שחלבים שילוב נאמן בחיי העיר והמדינה.

הממשלה מצידה, אולי הדרך החינוכית היותר טובה, הממשלה העזור והיא צריכה להיות בעצם במצב של רואה ולא נראת. היא עושה כמו מורה טוב ומחנך טוב. עושה כח שהחלמידים חושבים בעצמם עושים הכל. המורה קצה מכורן וקצה מונע צדו וקצה מפלט דרך. הממשלה המלא החמקיד הזה במיטב היכולת והנאמנות.

ואסיים רבותי באיחולים שתהיה הברכה שורה בטעמה ידינו וידיכם והשלום עלינו ועל מביהמו.